

Sodobna slovenska proza

Foto: Miran Juršič

Maša Ogrizek

Abecednikova 25

Živjo! Jaz sem Andrej, Andrej Žigon. Čeprav sem star že skoraj enajst let, me vsi kličejo Mali. Živim na Abecednikovi ulici 25 v najbolj kul bloku na svetu. Tja sva se z očkom preselila pred dobrim letom, ko naju je zapustila mami. No, ona pravi, da ni zapustila naju, ampak da mora najti sebe. Ne vem, zakaj je morala zato prepotovati pol sveta, saj je Ameriko odkril že Krištof Kolumb!

Preden smo se izgubili, smo skupaj živeli v majhni hiši zunaj mesta. Ko je mami odšla raziskovat sebe in svet, se je očka na vsak način hotel preseliti, saj ga je v starem domu vse spominjalo nanjo. Prijavil se je za hišnika v bloku, da bi dobila stanovanje, in začuda je bil izbran! Kot kaže, jim je napisal res dobro pismo. Očka je namreč pisatelj in o hišnih popravilih nima pojma. Na srečo namesto njega vse postori gospod Hladnik iz drugega nadstropja. A o tem kasneje.

Naš blok je star in nima dvigala. Ima pet nadstropij in v vsakem so štiri stanovanja, na terasi pa sta si gospod Zidan in gospod Žužek sezidala majhno hišico. Midva z očkom živiva v pritličju, v dvosobnem hišniškem stanovanju. Očka v svoji sobi pogosto lista stare albume in obuja spomine na srečne čase. Ponoči pa čaka, če mu bo mami poslala kakšen sms iz Amerike, kjer je takrat dan. Zato je čisto neprespan in vstane šele, ko se jaz že vrnem iz šole.

Zdaj že dobro poznam vse stanovalce našega bloka. Skoraj pri vseh sem že bil na obisku, pri več kot polovici sem že jedel kosilo ali vsaj malico,

pri družinah Cerovski in Vrabič sem večkrat tudi prespal. Očka pravi, da je naš blok moja razširjena družina. Meni je to všeč. Če je eden od mojih "sorodnikov" tečen, jih še vedno ostane cel kup, s katerimi se lahko družim. In če očka speče ribe, ki jih ne maram, lahko pozvonim tam, kjer diši po pici ali potici. In koliko zanimivih stvari izvem, ko klepetam s sosedi! Nikoli več si ne želim živeti v hiši.

Očka pravi, da imam družabnost po mami. On je najraje doma in bere ali piše. No, malo sem pa tudi po njem. Obožujem besede, sploh take bolj posebne. Kamor koli grem, prisluškujem, če bom slišal kakšno, ki je še ne poznam. Zato me ljudje pogosto oštevajo, da vlečem na ušesa. Potem na telefonu ali računalniku detektivsko poiščem njihov pomen.

Tale zvezek mi je podaril očka. Odločil sem se, da bom vanj zapisoval vse, kar se mi zanimivega dogaja v šoli ali doma. Pa še kakšne nenavadne besede za povrh. Kadar pišem, se mi zdi, kot bi misli, ki mi podivjano poskakujejo glavi, spravil v red. Kot bi bile otroci v vrtcu, ki se primejo za roke in gredo na sprehod.

Za začetek sem narisal načrt našega bloka. Da spravim v red še številne sosede, ki živijo v njem.

RAZPORED STANOVANJ V BLOKU:

dvosobno	enosobno	garsonjera	trisosobno
P Jaz in očka	A	B	C
1 Č	D	E	F
2 G	H	I	J
3 K	L	M	N
4 O	P	R	S
5 Š	T	U	V
TERASA: Z in Ž			

Angleščina in slovenščina sta moja najljubša predmeta. Angleško obvladam, ker se veliko pogovarjam z Atom, ki živi v stanovanju zraven najinega. V resnici mu je ime Albin, piše pa se Allbright, a ga kličem kar Ata. Gospod Allbright bi bilo preveč komplicirano, Albin pa se mi zdi zafrkljivo, saj je temnopolt, ne pa albino. On mene kliče Andy, kar ni vseh mojemu očku, ki pravi, da je Andrej veliko lepše. Ata se je v naš blok priselil naravnost iz Amerike, natančneje iz Arizone.

Zadnje čase se veliko pogovarjava o tej ameriški zvezni državi, saj mi mami pošilja številne selfije iz tamkajšnje puščave. Res je lepa, moja mami. Nič čudnega, saj je igralka. Očka me vedno popravlja, da je amaterska igralka. Dokler ni odšla v Ameriko, da bi postala ta prava igralka, je bila zaposelna kot vremenarka na Kanalu A. Kadar me pokliče prek Skypa, vedno pravi, da bova tudi midva z očkom prišla za njo ASAP. Očka je alergičen na vse kratice, sploh angleške, ta pa mu gre še prav posebej na živce, saj mami govori "takoj ko bo možno" že več kot leto dni. Mene ne moti, da njen "takoj" tako dolgo traja, saj se nočem preseliti z Abecednikove 25. Tukaj imam veliko prijateljev, pa tudi šola je čisto blizu.

Moji mami je ime Angela, a se je zdaj preimenovala v Angie. Očka jo je včasih, ko smo še živeli skupaj, klical "angelček." Odkar je odšla, pa ji, kadar je jezen, reče "hudičeva afna". Jaz se delam, da tega ne slišim. Očka sicer rad razglša, da je ateist in ne verjame niti v anjele niti v hudiča.

Ata pravi, da je resnični hudič alkohol. On že ve, saj že več let redno obiskuje srečanja anonimnih alkoholikov. Kadar pridem na obisk, vedno pije ananasov sok, zraven pa jeva ajdov kruh, na katerega na debelo namaže arašidovo maslo. Bojda so vsi Američani nori nanj. Ata pa je nor na veselje in astronave. Tistega Armstronga, ki je prvi stopil na Luno, je celo osebno spoznal. Noro! Ata bi rekel: "Amazing!"

Ko je bil mlad, je bil Ata pravi atlet, zdaj, ko jih ima že čez osemdeset, pa težko hodi, saj ga muči artritis. K sreči živi v pritličju in mu ni treba hoditi po stopnicah. Včasih me prosi, da mu skočim po kakšno malenkost v trgovino, on pa mi v zameno pregleduje domače naloge za angleščino. Zadnjič nam je učiteljica naročila, da napišemo spis z naslovom *My amazing friend*. Jaz sem si izbral Ata. Opisal sem, kako se je pred več kot štiridesetimi leti zaljubil v učiteljico angleščine Ano Arhar iz Ajdovščine, ki se je z avtobusom peljala z enega konca Amerike na drugega na obisk k svoji teti oziroma *aunt*. V eni od okrepčevalnic ob avtocesti je spoznala Ata, ki jo je povsem očaral, ker je tako dobro igral na alt saksofon. Najprej sta skupaj živela v Ameriki, ko sta se upokojila, pa sta se preselila v naš blok. Ko je gospa

Ana pred nekaj leti umrla, se je Ata od žalosti zapil, a ga je k sreči kmalu srečala pamet in je začel hoditi na srečanja AA.

Ata mi pravi, da moram biti z očkom potrpežljiv, saj je hudo, ko izgubiš ljubezen. "Ah, amore, amore," včasih vzdihuje očka, ko gleda mamine fotografije. Tudi jaz jo pogrešam. A k sreči imam očka, Ata in ostale *amazing* sosede.

AA – ANONIMNI ALKOHOLIKI – NEKAKŠEN KROŽEK ZA LJUDI, KI SO NEKDAJ PREVEČ PILI, ZDAJ PA SI STOJIJO OB STRANI, DA BI OSTALI TREZNI.

Ata mi je povedal, da na srečanja AA hodi tudi neki avtomehanik, ki se je zaletel z avtomobilom, ker je vozil pod vplivom alkohola. Od tedaj že dvajset let ni spil niti kapljice. Aleluja!

ALBINO – KADAR SI ZELO BEL, TUDI ČE SI ČRNE TEMNOPOLT, NO, PA TUDI ČE SI BELEC, KER NIMAŠ PIGMENTA. TUDI ZAJCI IN DRUGE ŽIVALI SO LAHKO ALBINI.

Moja sošolka Aja ima albino podgano, ki ji je ime Aljaska.

AMATER – ČE NEKDO DELA NEKAJ ZATO, KER MU JE FINO, NE PA ZATO, KER MORA ZA SLUŽBO.

Gospa Nosan iz tretjega je amaterska opravljivka, ker rada vtika svoj nos v stvari, ki se je ne tičejo, po poklicu pa je aranžerka in ureja izložbe trgovin.

ASAP – ANGLEŠKA KRATICA ZA *AS SOON AS POSSIBLE* ALI PO SLOVENSKO *TAKOJ KO BO MOŽNO*.

Moj očka, ki ne mara kratic, mi večkrat teži: "Andrej, odnesi smeti prec, takoj zdaj!"

ATEIST – ČLOVEK, KI NE VERJAME V BOGA.

Jaz se ne ukvarjam preveč z bogom, ampak kadar pišemo matematiko ali biologijo, molim, da bi dobil vsaj trojko.

ANONIMEN – ČE NE POZNAMO IMENA IN PRIIMKA NEKEGA ČLOVEKA.

Res mi gre na živce, kadar se kdo anonimno oglašja na forumih. Kdor se podpisat boji, naj molči!

ARTRITIS – TAKA BOLEZEN, DA IMAŠ VNETE SKLEPE IN TE ZELO BOLI, PA LAHKO IMAŠ OD TEGA KRIVE PRSTE NA ROKAH ALI NOGAH.

Ata se heca, da ima raje artritis kot pa "strica Alzheimerja" – to je, če vse pozabiš, tudi to, kje stanuješ.

Brez zveze! Ravno danes sem zbolel, ko naj bi šel s šolo na bazen. Celo noč sem bruhal in še vedno me boli glava. Bedno, da nikoli ne zbolim, kadar pišemo biologijo. Očka vztraja, da moram biti pri sosedu Bulatu, dokler se on ne vrne iz bolnice. Brez skrbi, z očkom ni nič narobe, le na obisk k babici gre, ker ji je včeraj obljubil. Brez problema bi bil sam doma, ampak očka se boji, da mi bo spet slabo in ne bo nikogar, ki bi poskrbel zame.

Če povem po pravici, se mi zdi Branko Bulat malo ubrisan. Ima dolgo brado in velik trebuh, naokoli pa vedno hodi bos. Po poklicu je bibliotekar, a je zaradi številnih bolezni pogosto na bolniški. Cele dneve brezdelno poležava in bere, ko se utruji, pa brenka na bendžo in si zraven brunda bluzovske napeve. Nekateri v bloku ob tem bentijo, da je navaden blefer in da mu nič ni. Očka ga vedno brani, da ima briljanten um in da je eden redkih, s katerimi se lahko brez konca in kraja pogovarja o bistvenih stvareh, ne pa o samih banalnostih. No, moram priznati, da tudi jaz pri njem vedno izvem blazno zanimive reči.

Ko sem zjutraj vstopil v njegovo mini garsonjero, mi je spet šlo na bruhanje. Ampak ne zaradi mojih bacilov, ampak zaradi blaznega smradu! Bulat se je namreč za zajtrk basal z bageto, ki jo je trgal kar z rokami in koščke namakal v bakala. Bljak! Zraven je divje srkal belo kavo in listal debelo buklo o Egiptu. Na glas mi je prebral poglavje o balzamiranju faraonov. Mumije se mi zdijo *the best*!

A malo sem bil tudi žalosten, ker sem se spomnil na babi, ki je zadnje čase bolj betežna. Pravi, da bo kmalu umrla in da noče pogreba; svoje telo bo raje podarila v medicinske namene. Saj po svoje je res bedno, da buljimo v trupla faraonov. Jaz se bom babi vedno spominjal takšne, kot je običajno prišla na obisk: na biciklu, z bež baretko, izpod katere so kukali beli lasje, in s polno košaro borovničevega biskvita.

Tudi mucka od gospoda Bulata ima bele lase, no, dlako. Ime ji je Beatrice. Meni se zdi to butasto ime za mačko. Baje je iz ene znane knjige - ne mačka, ampak ime. No, kakor koli, ta mucka je breja in bo kmalu dobila mladičke. Jaz bi takoj imel enega, da bi ga božal. Še raje bi imel kužka, ampak očka pobesni, če bleknem kaj v zvezi s tem. "Pha, da bova imela bolhe! Brez debate!" se jezi in odbrzi v svoj brlog.

Ko me je prišel iskat, je očka Bulatu v zahvalo prinesel biografijo o nekem znanem bluzovskem pevcu, bradati sosed pa me je pohvalil, da sem brihten poba in da imam bogat besedni zaklad. Očka se mi je blago nasmehnul in me pobožal po laseh. Povedal mi je, da se babica počuti veliko

bolje in da kmalu pride na obisk. Odkar živiva v bloku, je še ni bilo, ker se ji zdi bedasto, da sva se preselila iz hiše. A zdaj je spoznala, da so to brezvezne bedarije. Bistveno je, da smo živi in da se imamo radi!

* * *

Zvečer me je poklical sošolec Borut in se bahal, da je bil na bazenu hiter kot blisk. Uf, sem se kar oddahnil, da sem zbolel, saj v plavanju ne blestim. Kakšen dan! Zdaj skočim še v banjo, potem pa brž v posteljo. Upam, da bom spet bruhal. Jutri namreč pišemo biologijo!

BIBLIOTEKAR – TAKO SE BOLJ NOBEL REČE TISTIM, KI DELAJO V KNJIŽNICI. V naši šolski knjižnici dela bibliotekarka Brigita, ki mi vedno, kadar si izposodim knjigo, podari bombon.

BLEFIRATI – ČE SE SAMO PRETVARJAŠ, DA NEKAJ ZNAŠ, V RESNICI PA NIMAŠ POJMA.

Sošolka Brina mi je povedala, da se je Borut bahal ob bazenu z najnovejšimi podvodnimi očali, ko je bilo treba plavati, je pa blefiral, da si je zvil nogo.

BANALNOST – ČISTO NAVADNA IN NEZANIMIVA STVAR.

Jaz obožujem živali in vem veliko o njih, zato me spravlja v obup, da se pri biologiji učimo same banalne podatke. Beda!

BAKALA – OBUPNO SMRDLJIV NAMAZ IZ RIB.

Sosedu Bulatu se je nekaj bakalaja zataknilo v brado. Bljak!

BALZAMIRATI – S POSEBNIMI SNOVMI NAMAZATI TRUPLO, DA NE RAZPADE.

Če bi balzamirali vse ljudi, ko umrejo, ne samo faraonov, bi bil že cel svet prekrit z mumijami.

BETEŽEN – STARINSKI IZRAZ ZA TO, ČE SI ŽE MALO UPOGNJEN IN STAR.

Vesel sem, da babi ni več betežna in se bo kmalu z biciklom pripeljala na obisk. Tokrat bom jaz spekel bananino torto zanjo.

Cvek iz biologije! Očka bo ponorel! Pisali smo zgradbo celice. Res sem cepec, da sem pozabil, da je sestavljena iz celične membrane, ki prepušča v celico ali iz nje le določene snovi, v notranjosti pa sta citoplazma in jedro. Brez odgovora je ostalo tudi vprašanje o parameciju. Vse, kar sem si zapomnil o tem enoceličnem organizmu, je, da ima mala usteca in zadnjico čisto skupaj. To se mi zdi za crknit smešno, zato sem se med testom začel smeјati. Učiteljica Copic me je za kazen poslala iz razreda, še preden sem rešil test do konca.

Po pouku sem šel k sošolcu Cenetu, ki ima same petice. Skupaj bova naredila popravo testa. Tudi Cenetova družina živi v pritličju, tako kot midva z očkom. Pišejo se Cerovski. Gospa Cveta ima v naselju svojo cvetličarno, gospod Cerovski pa je policist, ampak tak v civilu. Je zelo strog in vse v bloku nadira, če hodijo po stanovanju v coklah ali čez okna frcajo cigaretne ogorke. Vedno, kadar pridem na obisk, mi takoj ponudi copate. Doma sem vedno kar v nogavicah. Cene ima še starejšega brata Cirila, ki je prepotoval že cel svet. Trenutno je na Cipru. Gospa Cveta se heca, da je več na cesti kot doma. Cenetova mama se mi zdi carica, ker nama vedno skuha kavo iz cikoriје, zraven pa postreže cimetove piškote. Ona obožuje pravo turško kavo. Kdaj pa kdaj si zraven prižge cigareto, a le, kadar smo sami, da ne bi njen mož zganjal cirkusa.

Doma sem razmišljal, da sva, odkar je odšla mami, z očkom zelo majhna družinska celica. Najina celična membrana je hecna – očka težko spusti koga v stanovanje, jaz pa sem cele dneve naokrog. Prej je bila mami jedro naše celice in sva z očkom krožila okoli nje kot čmrlja okrog cvetice. Ah, danes sem malo cmerav. Res bi se rad crkljal z mami, čeprav sem že “cel fant”, kot rada reče babi. Ne maram biti sam, posebno kadar je tema. A danes sem, ker je očka gost televizijske oddaje o cenzuri pri pisanju. Dolgcajt! Raje bom gledal celovečerno risanko o prijazni coprnici Cilki.

Včasih si želim, da bi se zgodila coprnija in bi bila mami spet doma. Zdaj se že celo večnost ni oglasila. Poslala pa nama je kartico, na kateri je zago-rela ženska v citronastih kopalkah, zraven pa je palma in napis California. Zadaj je nakracala: “Sem blizu cilja. Cmok, mami.” Ko sem jo prebral, sem dobil cmok v grlu. Že drugič danes! Prvič je bilo, ko sem izvedel za cvek. Očku sem zvečer poslal sms in mu vse priznal. Upam, da ne bo cepetal od jeze, ko se vrne.

* * *

Noro! Nikoli ne boste verjeli, kaj se je zgodilo potem. Po celem dnevu zoprnij sem crknjen zaspal na kavču pred televizorjem. Kar naenkrat sem pred vhodnimi vrati zaslišal cviljenje. Zatem je vstopil očka in me cmoknil na lice, nato pa me je celega prelizal. No, tako sem vsaj mislil. Ko sem odprl oči, sem zagledal najbolj cortkanega cukrčka. "Pa imej svojega cucka!" se je zasmel borec proti cenzuri. On je najbolj carski očka na vsem svetu! In jaz imam končno svojega psa! Celo noč se bova crkljala. Kako naj mu dam ime?

CRKNITI – TAKO SE GRDO REČE, KADAR KDO UMRE. ZA ŽIVAL JE LEPŠI IZRAZ POGINITI, ZA STVARI PA SE LAHKO REČE, DA CRKNEJO.

Cene pravi, da bi crknil, če bi dobil štirko. Meni pa bi se zdelo carsko, če bi me pobralo od preveč smejanja. Seveda šele, ko bom že star in znucan.

CIVIL – TO POMENI, DA NE NOSIŠ UNIFORME.

Gospodu Cerovskemu se že od daleč vidi, da je policist, čeprav je v civilu, ker se v vse vtika in se dala, da je glavni.

CIKORIJA – TAKA KAVA ZA OTROKE IN STARČKE.

Cimetovi piškoti se mi običajno razlomijo v cikoriji, potem pa nastane cela packarija.

CMERA – TAKO REČEŠ NEKOMU, KI MU GRE ZA VSAKO FIGO NA JOK.

Všeč mi je tista pesem, v kateri Kekec prepeva, da mile jere in kisle cmere ne gredo v štric z njim. No, danes bi to veljalo tudi zame.

CENZURA – ČE NEKAJ NE SMEŠ REČI ALI NAPISTI, KER SE DRUGIM ZDI NEPRIMERNO.

Gospa Cveta zganja cenzuro kar sama nad sabo in ne kadi pred gospodom Cerovskim, ker on sovraži cigaretni dim.

Čarli! Tako sem dal ime svojemu kužku. Je čivava, ampak očka pravi, da ni čistokrvna, ker nima rodovnika. To me čisto nič ne briga, samo da je čila in zdrava. Čarli je še dojenčica. No, malčica, saj se ne doji več, drugače ne bi mogla stran od mamice. Vse na njej je mičkeno: mičkenei zobki, mičkenei krempljčki, še celo kakci so mičkenei. Očka mi teži, da jo moram čim prej naučiti čistoče. Meni se zdi to čisto nemogoče!

Jutri bom šel po nasvet k sosedi Čarni, ki živi tik nad nama. Ima dolge črne lase in je običajno oblečena v vijoličaste čipkaste obleke, ki segajo do tal. Čeprav nima psa, ampak tri mačke, najbrž ve, kako se četveronožce nauči reda in čistoče. Ko sem bil zadnjič pri njej na obisku, sem opazil, da ima na balkonu, ki ga čez in čez prekrivajo dišeče rože, tudi mačje stranišče.

Tudi Čarna piše knjige, tako kot očka. On pravi, da njeno čira-čara pisanje o čakrah in čudežnih energijah ni vredno počenega groša, čeprav ni še nobene prečital. Tudi drugim v bloku gre v nos, ker je drugačna. Gospa Nosan pravi, da je čarovnica. Seveda so to navadne čenče. Po mojem jih razjeda črv ljubosumja, ker je Čarna tako čarobna. Gospoda Bulata pa ob pogledu nanjo preplavijo drugačna čustva. Zadnjič sem ga slišal, kako je prepeval: *Čarna, usedi se mi v naročje, te bom čahal ves večer ...* Grozljivo, če si predstavljam tega čudaka skupaj z njo! Jaz mu že ne bi pustil, da čoha mojo Čarli!

* * *

Danes sva bila s Čarli pri Čarni. Čudovito smo se imeli. Najprej sva iz črtastih skledic jedla čičerkino juho, potem sva iz pikčastih skodelic pila črni čaj z mlekom, zraven pa sva čvekala o vsem mogočem in zobala čokolado. En košček sem ponudil tudi Čarli, a mi je Čarna razložila, da je psi ne smejo jesti. Potem mi je dala list papirja in črnilo in mi naročila naj nanj čečkam, kar mi pade na pamet. Narisal sem lesen čoln, ki je nasedel na čereh, okoli njega pa divja črna nevihta.

Čarna je sprva zaskrbljeno nagubala čelo, potem pa me je nežno objela. Rekla je, da vsakdo kdaj pa kdaj pristane na čereh. Zaupala mi je, da je bila nekdaj poročena s čemernim Črtom, a ga je dala na čevelj, saj črnogledosti ne prenese. Prepričana je, da bi dobila čir na želodcu, če bi ostala z njim. Zdaj je srečna ločenka. Ko sem ji povedal za mami in očka, je rekla, da oba potrebujeta čas. Mami zato, da odkrije, kaj jo osrečuje. Očka pa zato, da preboli, ker ga je zapustila, pa čeprav le začasno. Čarna mi je naročila, da naj je ne čakava več in da naj živiva tukaj in zdaj.

Odločil sem se, da dam tudi jaz Čarli čas, da se nauči lulati in kakati zunaj. Čuval jo bom, da se bo pri meni počutila varno. Všeč ji je, kadar si jo položim na prsi in jo čohljam pod brado in za ušeski. Meni pa je všeč, ko čutim, kako diha. Takrat se zgodi čarovnija: zdi se mi, kot bi se ustavil čas in bi na velikanski čezoceanki mirno plul čez morje.

ČISTOKRVEN – TAKO SE REČE PSU, KATEREGA OČKA IN MAMICA, DEDEK IN BABICA IN TAKO DALJE SO BILI ISTE PASME.

Čisto vseeno mi je, ali je Čarli čistokrvna ali ne. Čim prej pa jo moram naučiti čistoče, da ne bo več lulala v očkovo košaro s časopisi.

ČER – VELIKA IN OSTRA SKALA OB MORJU.

Kadar sem občutljiv, se mi zdi, da me za vsakim ovinkom čaka kakšna čer.

ČEMEREN – TAKO REČEMO, KADAR JE NEKDO SLABE VOLJE.

Naša čistilka v šoli je čemerna, kadar umažemo hodnik z blatnimi čevlji.

ČRNOGLED – TAK ČLOVEK, KI SE MU ZDI VSE ČISTO BEDNO IN PRIČAKUJE, DA BO TUDI V PRIHODNJE TAKO.

Črna pravi, da je na svet bolje gledati skozi rožnata kot skozi črna očala.

ČIR NA ŽELODCU – LUKNJA ALI RAZPOKA V ŽELODCU.

Čir na želodcu ti zvrtajo skrbi. Pa preveč črne kave tudi.

Danes je moj enajsti rojstni dan. Cela dekada in še eno leto za povrh. Dolgo nisem pisal dnevnika, ker sem imel toliko drugega dela! S Čarli vsak dan divjava naokrog; zelo rada se druží z drugimi psi, zato greva velikokrat v park, kjer najprej prevoha vsa drevesa. Baje ji diši lulanje njenih prijateljev. *Disgusting!* bi rekel Ata. Najbolj se razume z majhnim dalmatinčkom Diegom. Njegova lastnica je deklica Daša, ki rada na ves glas deklamira dolge pesmi. Pravi, da je učenje na pamet dobro proti demenci. Zafrkaval sem jo, da je pri desetih premlada, da bi jo skrbelo zaradi demence. Ona pa se ni dala: rekla je, da bo pri devetdesetih živ dokaz, da njena teorija drži. Daša je res duhovita, zato rad debatiram z njo. Ona pravi, da imava izvrstne besedne dvoboje.

Dašo sem povabil na rojstnodnevno zabavo. Sprva sem hotel povabiti cel blok, a je bil očka odločno proti. Rekel je, da ni dobrodelna ustanova, da bi dal toliko denarja za hrano in pijačo. Zelo težko sem se odločil, koga naj povabim in koga ne. K sreči sta me odrešila nova soseda, Denis in Doris Dobrilović. Pred kratkim sta se preselila v enosobno stanovanje, ki ga je Doris podedovala od svojega dedka. In prav danes, na moj RD, je pred blokom piknik za dobrodošlico. Pobudo zanj je dala Čarna, saj je po njenem mnenju treba negovati dobrososedske odnose. Ko je izvedela, da na ta dan praznujem, je rekla, da bomo pač ubili – no proslavili – dve muhi na en mah. Res je največja dobričina, kar jih poznam!

Očka je zadnje čase strašno dobre volje. Vse odkar je v Drami po naključju srečal nekdanjo sošolko Dragico, ki je ni videl že skoraj dvajset let. Pravi, da mu je drago, da sta lahko drug z drugim, ne da bi bila vedno drama. To se mi zdi dvorezen meč: po eni strani sem vesel za očka, po drugi me skrbi, da sta šla z mami dokončno narazen. Čarna pravi, naj dam očku mir, saj mu dvojina, kot kaže, dobro dene.

* * *

Naš dvojni piknik je bil noro dober! Zelenico pred blokom smo dekorirali z desetinami balonov. Gospa Koren iz tretjega, ki je kuharica, je spekla velikansko torto v obliki dinosavra, tako da je čisto vsak iz bloka – in še Daša za povrh – dobili debel kos. Denis in Doris sta se mi sprva zdela malce duhamorna. Denis je doktor psihiatrije in se ukvarja z duševnimi boleznimi, Doris je defektologinja. Najprej sta vsem po vrsti postavljala diagnoze: Bulat naj bi imel depresijo, gospod Cerovski naj bi bil obseden z disciplino ipd. Ko sta malo spila, sta se k sreči sprostila.

Vsi sosedge so mi segli v dlan in mi zaželeli vse najboljše. In koliko daril! Najdragocenejše mi je podarila očkova nova prijateljica Dragica: čisto pravo drevo! In to ginka, ki je obstajal že v času dinozavrov. Skupaj smo ga posadili tik pod mojim oknom. Posušeni listi ginka so dobri za spomin, zato sem hecal Dašo, naj pride kdaj na čaj. Daša mi je za darilo čisto sama napisala dolgo pesem in mi jo pred vsemi deklamirala. Od vznemirjenja mi je zastal dih. Mislim, da bi mi Dobrilovića v en glas postavila diagnozo: zaljubljenost. A nimata dokazov. V resnici sva le dobra prijatelja, zaljubljen sem v drugo.

Naš direndaj bi zagotovo trajal še dolgo v noč, če nas ne bi pregnal dež. Zdaj grem spat, saj že sede dremam.

DEKADA – ČE HOČEŠ BITI ZELO PAMETEN, TAKO REČEŠ NAMESTO DESET. Še celo dekada bom moral čakati, da bom po ameriških določilih polnoleten. Potem pa se mi ne bo več treba delati, da sem pameten.

DEKLAMIRATI – ČE GOVORIŠ PESEM NA PAMET IN SE ZRAVEN AFNAŠ. Dunja iz 7. c, ki rada deklamira na šolskih proslavah, se vedno dere na ves glas. Daša je dosti boljša.

DEMENCA – TAKA BOLEZEN, DA VSE POZABIŠ. Daša in Ata se bojita demence. A čeprav je Ata na svetu že dolgih osem dekad, se še vedno dobro spomni, kako je bilo, ko je bil deček.

DEKORIRATI – OKRASITI, POLEPŠATI NEKO STVAR. Po moje bi morala Doris in Denis malo dekorirati drug drugega s poljubi, namesto da drugim postavljata diagnoze.

DEFEKTOLOGINJA – UČITELJICA, KI POMAGA OTROKOM, KI SE TEŽKO UČIJO.

Ni čudno, da Doris ni do duhovičenja, saj je biti defektologinja zelo zahtevno delo.

DIAGNOZA – TO JE IME, KI GA ZDRAVNIK NADENE NEKI BOLEZNI. PO NAVADI JE ZELO DOLGO IN GA NE RAZUME NIHČE RAZEN NJEGA.

Očka pravi, da je diagnoza današnjega sveta: strah pred dolgčasom. Zato ljudje raje delajo dramo.

DEPRESIJA – TAKA DUŠEVNA BOLEZEN, DA TI DOL VISI ZA VES SVET.

Po moje Bulat nima depresije. Prej bi rekel, da je delomrznež. Moral bi si urediti dolgo brado in telovaditi, da bi izgubil kakšen dekagramček.

Ej, očka je zadnje mesece poln življenjskega elana. In tudi videti je pomlajen. Kot kaže je Dragica njegov eliksir mladosti. Zdaj je en teden ne bo, ker je šla na srečanje enologov v Edinburg. Očka ji piše neskončne e-maile in ji v njih izliva svoje emocije. Danes je prav grdo zaklel, ko je ravno med pisanjem pisma nenadoma zmanjkalo elektrike, njegov prenosnik pa je imel povsem prazno baterijo. In moj telefon prav tako.

Da se je moralo zgoditi ravno danes, na nedeljo, ko bi lahko cel dan gledal televizijo ali nažigal igrice na mobitelu. "Prekleti ekrani!" se običajno jezi očka, kadar počnem eno ali drugo. No, danes se je pa pritoževal, ker je bil njegov ekran črn. Ker je zunaj deževalo, sva ostala doma. Jaz kmalu nisem vedel, kaj bi z odvečno energijo, zato sem predlagal, da igra enko. A v dvoje ni zabavno. To je slaba plat tega, da sem edinček!

Skočil sem v prvo nadstropje, kjer v garsonjeri živi energični Evgen, in ga povabil, naj se nama pridruži. Evgen študira etnologijo, po duši pa je strasten ekolog. Ker verjame, da so vsa živa bitja enakovredna, je vegetarijanec. Včasih me povabi na zelenjavno enolončnico, ki je vedno enkratnega okusa. Ne prenese pa eksotičnega sadja, saj se mu zdi egoistično, da letala onesnažujejo okolje zaradi našega ekscentričnega okusa. Vse leto hodi naokrog v njih in istih hlačah na elastiko, saj tudi tekstilna industrija zelo onesnažuje okolje. Pravi, da se lahko počutiš edinstvenega tudi brez ekstravagantnih oblek.

Evgenu enka ni šla preveč dobro, zato je predlagal, da bi raje tekmovali v poznavanju gesel iz enciklopedije. Jaz sem bil v elementu in sem kot iz topa izstrelil vse o enogrbi kameli, ekvatorju, enakonočju in Eskimih. Evgen me je pohvalil, da sem pravi Einstein. Potem smo se pogovarjali o evoluciji. Evgen se ne zdi noben napredek, da so zdaj vse stvari na elektriko. Prepričan je, da bi bilo enostavnejše življenje veliko boljše. Izzval naju je, naj enkrat na mesec narediva eksperiment in se pretvarjava, da sva brez elektrike, tako kot danes.

Očka se je strinjal, da bi bilo takšno ravnanje res etično. Tako naju čez en mesec spet čaka dan brez ekranov. Vse lepo in prav, le ekipo za enko moram nabrati do takrat!

* * *

Ob enajstih zvečer smo končno dočakali elektriko. Jaz sem se takoj zakadil pred prekleto ekrana. Očka mi ni težil, ker je več kot eno uro klepetal po Skypu s svojo Edinstveno.

Hehe, 1 : 0 zame!

EMOCIJE – BOLJ UČEN IZRAZ ZA ČUSTVA.

Črna me uči, da so vse emocije dobre, tudi jeza in žalost.

ENOLOG – ČUDAK, KI PRAVI, DA OBOŽUJE VINO, A GALE POKUSI IN TAKOJ IZPLJUNE.

Jaz nisem enolog. Vino sem enkrat po nesreči pokusil in pljunil ven, ker je bilo groznega okusa.

ETNOLOGIJA – VEDA, KI SE UKVARJA S KOZOLCI IN ČEBELNJAKI, PA Z LJUDSKIMI NOŠAMI IN PESMIMI.

Me prav zanima, kaj bi si etnologi iz prihodnosti mislili o Evgenovi noši – hlačah na elastiko.

EKOLOG – ČLOVEK, KI RECIKLIRA IN SE BORI PROTI PODNEBNIM SPREMEMBAM.

Moja sošolka Erika je napisala esej o ekologinji Greti, ki je res enkratna punca.

EKSOTIČNO SADJE – SADJE, KI PRIHAJA IZ DALJNIH DEŽEL.

Jaz imam od eksotičnega sadja najraje ananas in mango, očka pa liči.

EKSTRAVAGANTNE OBLEKE – TAKŠNE OBLEKE, DA JIH OPAZIŠ IZ AVIONA.

Obožujem Čarnino ekstravagantno večerno obleko iz majhnih školjk.

EKVATOR – TISTA ČRTANA GLOBUSU, KI DELI SEVERNO POLOBLO OD JUŽNE.

Mamin prijatelj Egon ima tak globus, da se pri ekvatorju odpre, notri pa ima spravljene steklenice viskija.

EVOLUCIJA – ČE SE NEKAJ POČASI SPREMINJA NA BOLJŠE.

Tudi pri očku sem opazil evolucijo: iz e-mailov je končno preklupil na pogovore prek Skypa.

ETIČNO RAVNANJE – ČE RAVNAŠ TAKO, DA JE DOBRO ZA VSE.

Meni se ne zdi etično, kadar mi očka ne pusti do konca odigrati igrice.

Fantastično! Frida me je povabila, naj zvečer pridem na flancate, ki jih bo spekla njena mami. Frančiči so ful fina familija. Gospod Franjo je farmacevt, gospa Fani je frizerka. Fridina mami se heca, da se je zaljubila v svojega moža, ker ji je dal flaško z ljubezenskim napojem, on pa se brani, da je ona prva flirtala z njim, ko se je prišel strič v njen frizerski salon. Kakor koli, še vedno sta fletna skupaj. Frida ima še dva mlajša bratca: Filipa in Ferda, ki zbirata frnikole.

Frida je dve leti starejša od mene; hodi že v sedmi razred in je največja frajerka na celi šoli. Cele dneve bi lahko buljil v njene fotografije, ki jih objavlja na Facebooku. Njen frufru naravnost obožujem. No, cela je fenomenalna! Je zelo fotogenična, z lahkoto bi bila fotomodel. Ko se nagledam fotk, zaprem oči in fantaziram, da greva skupaj na jagodni frape ali v kino gledat kakšen znanstvenofantastični film. Do februarja še počakam, na valentinovo pa jo bom res povabil ven. Prav firbec me matra, ali bo pristala.

Čisto sem fuč od treme! Kako naj se uredim za zvečer? Naredil si bom pokončno frizuro z želejem, pa frišno majico si bom oblekel. Malo me tudi skrbi, ker sem se v šoli najedel fižolove juhe.

* * *

Bilo je grozno. Ko sem prišel k Frančičem, so že vsi sedeli za jedilno mizo in se basali s flancati. Zraven Fride je sedel Franci, fuzbalerski as iz 8. b! Kot kaže, nisem jaz njen favorit. Po večerji sem ji pokazal svoj album znamk, a ji je kot kaže za filatelijo figo mar. Raje se je afnala ob Franciju, ki je brenkal na kitaro in fušal ljubezenske pesmi. Jaz pa sem sedel zraven njiju kot kakšen fikus. Potem je Frida zagledala pajka in se usedla Franciju v naročje, ker ima bojda fobijo pred žuželkami. "Z mano se nimaš česa bati," ji je rekel Franci. Fuj! Ne prenesem fraz! V tistem trenutku bi ga najraje fental. Ali pa sebe! Zdaj vidim, da sem za Frido navaden froc.

Ko sem prišel domov, sem bil fertik! Očka je sedel v svojem fotelju, poslušal filharmonike in kadil fajfo. Ful mi je šlo na živce, da je bil tako flegma, medtem ko sem se jaz počutil, kot bi popil celo flašo strupa. Ko me je vprašal, ali so bili francoski rogljički okusni, sem ponorel: "Fotr, a si ne moreš zapomnit, da so bili flancati?!" Potem sem odfurjal v svojo sobo in se počutil kot navaden fičfirič.

Ampak očka mi ni nič zameril. Ko mi je prišel voščit lahko noč, me je pokril s toplo odejo iz frotirja in mi zašepetal, da je fortuna muhasta gospa.

Potem me je objel in rekel, da sem fant od fare in da se bodo razne Fride še teple zame, ko malo zrastem. Joj, tudi ta fraza mi gre na živce. Ampak jo je bilo vseeno fino slišati.

FARMACEVT – ČLOVEK V BELI HALJI, KI DELA IN PRODAJA ZDRAVILA.

Črna pravi, da ne zaupa farmacevtom, saj zdravila le flikajo posledice, ne odpravljajo pa vzrokov bolezni.

FLIRTATI – ČE SE Z NEKOM SPOGLEDUJEŠ ALI LUPČKAŠ, PA SI NE ŽELIŠ BITI ZARES Z NJIM.

Ko sem poskušal flirtati s Frido, je mislila, da mi je nekaj padlo v oko.

FOTOGENIČEN – ČE IMAŠ TAKŠEN OBRAZ, DA JE NA FOTOGRAFIJI ŠE BOLJ FAJN KOT V RESNICI.

Moj očka ni fotogeničen; na sliki v potnem listu je videti kot agent FBI.

FILATELIJA – STRAST, DA TRGAŠ ZNAMKE S PISEM IN RAZGLEDNIC.

Za filatelijo sem se ogrel, ko mi je mami začela pošiljati razglednice s ful lepimi znamkami.

FOBIJA – NOR STRAH PRED DOLOČENIMI ŽIVALMI ALI STVARM, ČEPRAV JIH SPLOH NI ZRAVEN.

Bulat ima po moje fobijo pred škarjami, saj nima le dolge brade, ampak tudi nohte na rokah in nogah. Fui! Pravi, da z njimi laže brenka na bendžo. Kaj počne s tistimi na nogah, pa ne vem!

FORTUNA – LATINSKI IZRAZ ZA SREČO.

Beseda fortuna se mi zdi smešna: predstavljam si veliko tuno, ki se smeji na vsa usta.